

Warszawa, 12 sierpnia 2020 r.
KL/375/265/1032/RL/2020

Pan
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do prowadzonych konsultacji *projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych (pismo z dnia 15 lipca 2020 r. znak: DDP-I.0210.4.13.2020.JŻ)*, uprzejmie przesyłam stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załączniki:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych.

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

I. Uwagi ogólne do projektu

Przedstawiony projekt ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych w dużej mierze odzwierciedla przepisy obecnie obowiązującego rozporządzenia z dnia 19 grudnia 1992 r. Rady Ministrów w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych (KZP) oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy.

Jednakże w stosunku do przepisów rozporządzenia, projekt ustawy przewiduje zmiany m.in. w odprowadzeniu wpłat wpisowego, miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek na rachunek płatniczy KZP, które mają być dokonywane przez pracodawcę niezwłocznie, jak również dodaje po stronie pracodawcy obowiązek udzielenia informacji czy określona osoba spełnia warunki ustawowe do bycia członkiem KZP oraz informowania przez zarząd członków KZP o stanie ich wkładów i zadłużeń – co wpłynąć będzie na zwiększenie pracochłonności oraz kosztów po stronie pracodawcy.

Za nieuzasadnione uważamy obarczanie pracodawcy obowiązkami związanymi w szczególności z pomocą w zakresie prowadzenia rachunkowości, obsługi kasowej i prawnej KZP. Wskazanym rozwiązaniem w zakresie pomocy pracodawcy byłoby ograniczenie zakresu pomocy pracodawcy do zakresu pomocy udzielanej związkom zawodowym (pomieszczenia, urządzenia techniczne).

Niezależnie zwracamy uwagę, że projektowana ustawa powinna przede wszystkim dążyć do odejścia od transakcji gotówkowych na rzecz transakcji bezgotówkowych - przelewów bankowych. Funkcjonują już regulacje zakładające, że forma bezgotówkowa jest wiodącą, wygodniejszą i przede wszystkim bezpieczniejszą formą płatności/przekazu pieniędzy, nie tylko w relacjach czysto biznesowych, ale również pracowniczych (m.in. art. 86 § 3 KP).

Ponadto w związku z projektowanymi regulacjami dotyczącymi kwestii nadzoru społecznego nad KZP pojawia się wątpliwość co do tego, jakie działania mają zostać podjęte, gdy kilka funkcjonujących u danego pracodawcy zakładowych organizacji związkowych nie utworzy reprezentacji. Projekt ustawy przewiduje, że jeśli u pracodawcy działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa to nadzór społeczny nad KZP sprawują wspólnie te organizacje, tworząc wspólną reprezentację związkową, takie rozwiązanie w przypadku pracodawców posiadających dużą liczbę organizacji związkowych może być trudne do osiągnięcia.

LEWIATAN

II. Uwagi szczegółowe do projektu

1. art. 6 propozycja uzupełnienia przepisu

Znaczny udział w KZP osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na podstawie umów cechujących się dużą rotacją osób zatrudnionych może osłabiać ochronę interesów KZP.

Założyciele KZP, a następnie walne zebranie członków mają obowiązek dbania o interesy KZP. W tym celu KZP powinna mieć prawo do kształtowania składu członkowskiego KZP z uwzględnieniem podstawy świadczenia pracy, jako kryterium przyjmowania w skład KZP.

Proponujemy wskazanie, że statut KZP może określać rodzaje podstaw świadczenia pracy za wynagrodzeniem uprawniających do bycia członkiem danej KZP oraz strukturę KZP, w szczególności zasady tworzenia, dzielenia, łączenia oddziałów KZP i ich funkcjonowania, a także warunki, na jakich zarząd KZP może zwolnić emeryta lub rencistę z obowiązku wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich (skorelowane dodatkowo w art. 11. ust. 1 pkt 2, że członek KZP jest obowiązany wpłacać miesięczne wkłady członkowskie w wysokości zadeklarowanej przez siebie lub wyrazić zgodę na potrącanie tych wkładów z wynagrodzenia lub zasiłku o ile nie jest emerytem lub rencistą zwolnionym z tego obowiązku na mocy statutu i decyzji zarządu KZP).

2. art. 7 ust. 1

W artykule 7 ust. 1 proponuje się doprecyzowanie, iż może zostać utworzona międzyzakładowa KZP, obejmująca zakresem swojego działania co najmniej dwóch pracodawców, jeżeli:

- przynależność do KZP zadeklaruje mniej niż 10 osób wykonujących pracę zarobkową u danego pracodawcy, bądź
- uchwałę w sprawie utworzenia międzyzakładowej KZP podejmuje walne zebranie członków (kandydatów) KZP zainteresowanych pracodawców.

Uzasadnienie:

Projektowany art. 7 ust. 1 wskazuje, że utworzenie międzyzakładowej KZP, obejmującej zakresem swojego działania co najmniej dwóch pracodawców, jest możliwe „jeżeli przynależność do KZP zadeklaruje mniej niż 10 osób wykonujących pracę zarobkową u danego pracodawcy”. W związku z tym powstaje wątpliwość czy jest możliwe utworzenie międzyzakładowej KZP w innych przypadkach (np. w sytuacji zamiaru/potrzeby powołania jednej Międzyzakładowej Kasy Zapomogowo–Pożyczkowej w miejsce wielu PKZP istniejących obecnie, a każda z nich posiada np. po 200 członków). Obecnie – przynajmniej teoretycznie - międzyzakładowa KZP nie może obejmować więcej niż jednego pracodawcy, nawet jeżeli pracodawcy ci wchodzi w skład tej samej osoby prawnej. Choć w praktyce już teraz funkcjonuje sporo międzyzakładowych PKZP, które obejmują różne podmioty bez względu na liczbę członków.

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

3. art. 11 ust. 1 pkt. 2)

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt. 2) projektu obowiązkiem członka, będzie wpłacanie zadeklarowanych przez niego wkładów. Nie będzie zatem możliwości odgórnego ustalenia ich minimalnej wysokości przez Walne Zebranie Członków. Skutkiem powyższego Zgromadzenie Członków nie będzie mogło nałożyć obowiązku minimalnych wpłat na f. oszczędnościowo-pożyczkowy.

Propozycję „deklarowanego wkładu” bez możliwości określenia przez Zgromadzenie Członków jego wartości minimalnej oceniamy negatywnie. ZC powinno mieć możliwość ustalenia wartości minimalnej wkładu. Proponujemy, aby statut mógł upoważniać ZC do uchwalenia kwoty minimalnej deklarowanego wkładu „nie mniejszy niż... zł”. Dlatego w projektowanym art. 11 proponujemy:

- zmodyfikować art. 11 ust. 1 pkt 2.) i nadać mu brzmienie: *wpłacać miesięczne wkłady członkowskie w wysokości przez siebie zadeklarowanej, jednak w wysokości nie mniejszej od wartości wkładów minimalnych określonych uchwałami Walnego Zebrania Członków lub wyrazić zgodę na potrącanie tych wkładów z wynagrodzenia lub zasiłku*
- dodać ust. 4 o następującym brzmieniu: *Statut KZP może upoważnić Walne Zebranie Członków do określenia minimalnej wysokości deklarowanych przez członka wkładów na fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy lub do obowiązku wnoszenia wkładów na fundusz zapomogowy i określenia ich minimalnej wysokości.;*
- dodać ust. 5 o następującym brzmieniu: *W przypadku określenia uchwałą Walnego Zebrania Członków minimalnej wysokości deklarowanych przez członka wkładów, każdy członek KZP obowiązany jest do wnoszenia wkładów w co najmniej minimalnej wysokości.*

Propozycja ma na celu uniknięcia sytuacji, w której „deklarowane wkłady” będą tak niskie, że nie będą służyć gromadzeniu środków i udzielaniu pożyczek np. członkowie zadeklarują wkłady po 1 zł miesięcznie, co niweczy jakikolwiek cel działania KZP – trudno będzie gromadzić środki przy zupełnej dowolności we wkładach.

4. art. 12 ust. 1 pkt 1

Forma wystąpienia z KZP powinna być taka jak i przystąpienia do KZP, a więc wniosek powinien być składany w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej.

5. art. 13 ust. 5

Ograniczane powinny być przepisy kreujące rozliczenia gotówkowe, wobec czego ustęp 5 powinien otrzymać następujące brzmienie:

2. Po śmierci członka KZP zarząd dokonuje przekazania wkładu członkowskiego osobie lub osobom uprawnionym na podstawie ust. 3 w formie przelewu na wskazany rachunek bankowy lub przekazem pocztowym.

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

6. art. 16 propozycja zmiany ust. 1 i dodanie ust. 2

W praktyce, w wielu przypadkach nie daje się spełnić warunku obecności co najmniej połowy członków KZP na walnym zebraniu członków. Taki przepis paraliżowałby funkcjonowanie KZP lub powodował tworzenie fikcji, że w przypadku braku wymaganego quorum zwołuje się walne zebranie w drugim terminie, które jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych członków.

Proponuje nadać się następujące brzmienie art. 16:

Art. 16. 1. Uchwały organów KZP zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał zarządu i komisji rewizyjnej KZP potrzebna jest obecność co najmniej połowy liczby członków.

2. Statut może dopuścić przeprowadzenie walnego zebrania członków, posiedzenia zarządu, komisji rewizyjnej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W takim przypadku statut określa również zasady wykorzystania środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

7. art. 17 ust. 3 – propozycja doprecyzowania

Propozycja doprecyzowania celem uniknięcia różnych interpretacji i sporów.

3. Mandat każdego członka zarządu, członka komisji rewizyjnej wygasa z dniem odbycia zwyczajnego walnego zebrania członków zatwierdzającego sprawozdanie z bieżącej działalności KZP oraz sprawozdanie finansowe za trzeci pełny rok kalendarzowy, który upłynął od poprzednich zwyczajnych wyborów.

8. Uwaga do art. 32 ust. 1 projektu dot. ograniczenia wpłat na fundusz zapomogowy.

Projekt wprowadza dobrowolność w płatych na fundusz zapomogowy. Zgodnie z art. 32 ust. 1 projektu, członek będzie deklarował czy w ogóle, chce na taki fundusz wpłacać i ewentualnie jaką kwotę. Wprowadzenie obowiązku wpłat na ten fundusz będzie niezgodne z ustawą.

Projektowane przepisy oceniamy negatywnie, bowiem obowiązek wpłat na f. zapomogowy powinien być pozostawiony do decyzji Walnego Zebrania Członków. Proponowana w projekcie dobrowolność może skutkować, że ten rodzaj pomocy będzie marginalny, bo gromadzenie środków w KZP na zapomogi będzie utrudniony. Zwłaszcza, że projektodawca nie wiąże zasilania przez danych członków f. zapomogowego z udzielaniem z niego pomocy. Może dojść do sytuacji, że wpłaty nie będą deklarowane, a chętnych na taki rodzaj wsparcie wielu. Należy pamiętać, że celem tego funduszu, jest wsparcie potrzebujących w zdarzeniach losowych i jest to pomoc bezzwrotna, która odpowiada i realizuje cele koleżeństwa, wzajemnej odpowiedzialności i solidarności wśród członków KZP. Proponujemy, aby statut mógł upoważniać ZC do uchwalenia kwoty minimalnej deklarowanego wkładu na f. zapomogowy „nie mniejszy niż... zł”. Dlatego w projekcie proponujemy:

- w art. 11 projektu – zmiany jak w pkt. 2 niniejszych uwag,

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

- w art. 32 ust. 1 projektu nadanie mu nowego brzmienia: *Fundusz Zapomogowy powstaje z odpisów na funduszu rezerwowego, oraz z wkładów członków KZP, o ile zostały one określone lub z dobrowolnych wpłat członków PKZP i innych wpływów określonych w statucie KZP i jest przeznaczony na udzielanie zapomóg członkom KZP w razie szczególnych wypadków losowych.*

9. art. 33 ust. 2

Projektowany art. 33 ust. 2 wskazuje, że wpisowe, miesięczne wkłady członkowskie i raty pożyczek członków KZP będących osobami wykonującymi pracę zarobkową mogą być za ich zgodą potrącane z wynagrodzenia lub z zasiłku.

Projektowany przepis nie wskazuje jednak formy wyrażenia tej zgody. W związku z tym powstaje wątpliwość czy zastosowanie będzie miał art. 91 § 1 KP (należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za zgodą wyrażoną na piśmie) czy pozostawiona zostaje dowolność co do formy. Element ten powinien być rozstrzygnięty.

10. Uwaga do art. 39 dot. zwolnienia poręczycieli z obowiązku zwrotu, w przypadku śmierci pożyczkobiorcy.

Przepis oceniany negatywnie, śmierć pożyczkobiorcy nie powinna skutkować zwolnieniem poręczycieli z obowiązku zwrotu pożyczki, chyba że wkłady zmarłego członka pokrywają dług, co wynika jednak z innych zapisów projektu. Natomiast w przypadku, gdy mamy do czynienia z pożyczką, do której zastosowanie znajdują art. 34 ust. 3-4 (czy to w brzmieniu projektu, czy postulowane w pkt. 4 niniejszy uwag), zasada zwolnienia nie jest niczym uzasadniona. Przerzuca bowiem na KZP konieczność dochodzenia roszczenia z pożyczki od spadkobierców zmarłego członka, bez możliwości zaspokojenia roszczeń przez poręczycieli. Takie zwolnienie nie znajduje uzasadnienia zarówno w celu funkcjonowania KZP, jak i nie jest znane prawu cywilnemu.

11. Uwaga do art. 34 ust. 3-4 projektu dot. obowiązku poręczeń.

Zgodnie art. 34 ust. 3-4 projektu przewiduje się obowiązek poręczenia pożyczki przez dwóch poręczycieli, spełniających wymagania określone w projekcie, w przypadku, gdy pożyczka przekracza wartość środków danego członka będącego pożyczkobiorcą.

W naszej ocenie kwestia ta powinna być wprowadzona jako możliwość statutowa, a nie obowiązek ustawowy. Ewentualnie można rozważyć czy nie ograniczyć liczby poręczycieli spełniających ustawowe wymogi do jednego (zatrudniony), a drugi z poręczycieli nie musiałby ich spełniać.

12. art. 50 – propozycja doprecyzowania

Proponuje się nadać następujące brzmienie:

Sprawozdanie finansowe, sporządzone według zasad, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, podpisują:

- 1) zarząd,
- 2) komisja rewizyjna ~~oraz osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, po przeprowadzeniu kontroli działalności KZP, z której protokół dołącza się do sprawozdania finansowego,~~
- 3) osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Konfederacja Lewiatan, KL/375/265/1032/RL/2020

